

VATAS-POSTI

Vatasten sukuseura ry

Jäsenlehti n:o 26, syksy 2023

Sukukokouksen kuulumisia s. 3
Sukujuhlassa Vienan Vatasista s. 5
Sukututkimuksen vaiheista s. 11

Tietoa tulevasta sukukirjasta s. 14
Perhetietolomake s. 15
Sukujuhlan kuvasatoa s. 16

Puheenjohtajan terveiset: Sukukokous antoi eväitä seuran toiminnan kehittämiseksi

Jälleen on pihlajanmarjat punaisia ja koivun lehdet keltaisia. Ennen kuin tämä lehti kolahtaa postilukusta, on varmaan ensilumikin satanut osaan maahan. Vuodenajat seuraavat toisiaan ja luonnossa tapahtuu koko ajan, siihen olemme sopeutuneet ja odotammekin sitä.

Lahdessa sukujuhlien yhteydessä kokoonnuimme myös miettimään, kaivataanko juhlan kaavaan ja ohjelmaan muutoksia tai jotakin erilaista. Miten saisimme nuoria mukaan? Siellä tulikin muutamia hyviä ehdotuksia, joita pitää lähteä kehittämään. Moni toivoi pienimuotoisia kulttuurimatkoja tai retkiä, risteily sisä-Suomen järvillä kuulostaa houkuttelevalta. Jopa laivaristeilyä ehdotettiin. Voisiko sukujuhlat pitääkin laivalla? Sukujuhlien yhteyteen voisi ajatella iltaohjelmaa ja myös kaksipäiväisiä tapaamisia ehdotettiin. Ehdotuksista huomaa, että ihmiset viihtyvät toisiensa seurassa ja tarvetta vapaalle jutustelulle ja tutustumiselle olisi.

Serkkutapaamisia haluttaisiin sukuhaaroittain. Sukuhaarojen yhteyshenkilöiden kanssa näistä varmaan voi ideoida. Sukuseura auttaa kustannuksissa, mikäli tarvetta ilmenee. Eri sukuhaarojen yhteyshenkilöiksi lupautuneiden nimet ovat toisaalla lehdessä.

Hallituksessa tulemme miettimään eri vaihtoehtoja. Ehdotuksia retkikohteista ja erilaisista koontumismuodoista otetaan mielellään vastaan vaikka sähköpostilla hallituksen jäsenille. Myös innokasta vetäjää erilaisten tapahtumien järjestämiseen etsitään.

Lahdessa oli lämmin ja avoin tunnelma, huumoriakin sopivasti. Tunnelma ei kylläkään ollut mikään yllätys, olen kokenut sen joka tapaamisessa. Vaikka kaikkia juhlijoita ei tunne henkilökohtaisesti, on yhteenkuuluvuuden tunne käsinkosketeltavaa. Olemmehan kaikki kuitenkin Vatasia tai ainakin avioliiton kautta sidoksissa sukuun. Kiitos kaikille, jotka olitte!

Syksyn pimenevien iltojen edetessä moni käpertyy sisälle kotikoloonsa. Erilaiset harrastukset antavat sisältöä elämään ja estävät tylsistymisen räntäsaateen hakatessa ikkunoita. Mitäpä jos siinä sohvanurkassa istuessamme mieltisimme omia lähisukulaisiamme. Voisitko juuri sinä pyytää heitä täyttämään sukutietolomakkeen tai jo aikuistuneet lapset allekirjoituksellaan antaisivat luvan omien tietojensa julkaisemiseen? Nyt käyttöön otettu sähköinen lomake helpottaa suunnattomasti allekirjoitusten ja tietojen antamista.

Heitän haasteen:

Jokainen meistä lupaa hankkia joulukuun mennessä 10 sukutietolomaketta tai allekirjoitusta joko perinteisesti paperilla tai sähköisesti! Eihän tunnu liian kovalta urakalta?

Toivon kaikille hyvää syksyä ja innostusta sukulaisten tapaamiseen!

Anneli Saarinen

VATAS-POSTI

Lehteä toimittaa Vatasten sukuseuran tiedotusryhmä:

Jukka Hirvonen, Aino Kurvinen, Anneli Saarinen, Kari Vatanen ja Esko Vatanen

Kannen kuva:

Esko Vatanen, Syksy Karjalassa

Takakannen kuvat:

Marko Vatanen, sukujuhlan kuvasatoa

Painopaikka: Saimaprint Oy

Sukujuhla ja -kokous Lahdessa leppeissä tunnelmissa

Runsaat 30 urhoollista Vatasten sukuseuralaista oli hankkiutunut kauniina syyskuun 16. päivänä Lahteen viettämään Vatasten 7. sukujuhlaa ja -kokousta. Kokouksen ilmapiiri noudatteli vallitsevaa ilmanalaa, oli poutainen, aurinkoinen ja lempeän lämpöinen tunnelma. Salissa huokui voimakas yhteisöllisyyden tunne, välitimme toisistamme.

Itse sukuseuran vuosikokous sujui leppoisan jouhevasti ja sopuisasti. Ensimmäistäkään kertaa ei tarvinnut ääntenlaskijoiksi ja pöytäkirjantarkastajiksi valittujen **Isto Huvilan** ja **Timo Huttusen** ryhtyä kokouksen aikana töihin.

Ehdottomasti suurimpana ponnistuksena toimintasuunnitelmassa nähdään Vatasten sukukirja 2:n toimittamista. Sen materiaalin keräys on parhaillaan käynnissä ja tarkoituksena on sukukirjan toisen osan julkaisu vuonna 2025. Ongelmia kuitenkin aiheuttaa Euroopan Unionin direktiivin pohjalta laadittu vuoden 2019 alusta voimaan tullut tietosuojalaki, joka koskee myös sukukirjoja. Tilannetta ei helpota, ettei viranomaisilta ole selkeitä ohjeita, miten lain määräyksiä tulkitaan. Puheenjohtaja **Anneli Saarinen** kertoikin tilannetta hyvin kuvastavan, että lain voimaantulon jälkeen on julkaistu hyvin vähän sukukirjoja, jos ollenkaan.

Ongelmat on kuitenkin päätetty voittaa ja kokouksessa toivottiin kaikkien seuran jäsenien antavan suostumuksensa tietojensa julkaisemiseen kirjassa ja suosittavan sitä sukulaispiirilleenkin. Ohjeet suostumuksen antamiseen löytyvät toisaalla tästä lehdestä.

Sukujuhlassa tavataan taas kahden vuoden päästä

Sukujuhla on järjestetty kahden vuoden välein aina seuran perustamisesta vuodesta 2010 lähtien. Poikkeuksen aiheutti vain korona, joka pakotti kolmen vuoden taukoon ennen edellistä vuonna 2021 pidettyä sukujuhlaa Savonlinnassa. Seuraava sukujuhla päätettiin järjestää taas kahden vuoden päästä vuonna 2025.

Kokous keskusteli vilkkaasti sukujuhlan järjestä-

mispaikasta, esille tuli esimerkiksi kierroksen aloittaminen alusta. Ensimmäinen sukujuhla ja perustava kokous pidettiin Kiihtelysvaarassa. Muita-
Sukuseuran kokouksen osallistui runsaat 30 osallistujaa Ravintola Kivessä Lahdessa.

kin paikkakuntia esitettiin. Esille nousi myös Venäjän Karjalaan suuntautuva retki, jossa onkin seuran toimesta käyty, mutta vallitsevan tilanteen vuoksi se ymmärrettiin mahdottomaksi. Kun kokouksessa ei mikään esitys noussut ylitse muiden, niin päädyttiin siihen, että hallitus määrittelee sukujuhlalle sopivan paikan.

Anneli Saarinen (vas) valittiin toiselle kaudelle puheenjohtajaksi ja pitkäaikainen taloudenhoitaja/sihtööri Pekka K. Vatanen jatkaa hallituksessa.

Jäsenmäärä vakiintunut

Sukuseuran jäseninä voivat olla suvun jäsenet tai heidän puolisonsa. Sukuseuran jäsenmäärä on ollut kohtuullisen vakaa, noin 180 jäsentä. Jäseniä toki voisi olla enemmänkin sillä Vatanen on nykyisenä tai entisenä nimenä käytössä 1914 henkilöllä. Olemme sukupuolellisesti hyvin tasa-arvoinen suku, sillä naisia ja miehiä on lähes saman verran. Naisia on 41 henkilöä enemmän kuin miehiä.

Rahaa on!

Sukuseura on elänyt tiukan talouskurin alaisena, sillä taseeseen on kertynyt 13 toimintavuoden aika noin 10.000 euron puskuri tulevia toimintoja varten. Kun jäsenmaksu on vain 20 euroa jäseneltä ja saman perheen jäseneksi tuleva henkilö pääsee jäsenmaksusta vitosella, niin tulosta voi pitää hyvänä. Jopa niin hyvänä, että tämän kertaisessa sukujuhlissa päätettiin olla järjestämättä arpajaisia. Säännönmukaisesti tuloja on kertynyt jäsenmaksuista, mutta myös tarvikevälytyksellä on kassaa kartutettu. Vataset Sukukirja 1:sen painos on muuttamassa kappaletta vaille loppuunmyyty.

Kuluja seuralle kertyy sukujuhlilta, jotka tosin tuovat myös osallistumismaksuja. Toinen, vuosittainen, menokohde on Vatas-postin painatus- ja jakelukulut.

Anneli Saarinen jatkaa puheenjohtajana, hallitukseen yksi uusi jäsen

Seuran puheenjohtajana jatkaa Anneli Saarinen, joka valittiin tehtävään ensimmäisen kerran kaksi vuotta sitten. Seuran varapuheenjohtajana jatkaa niin ikään kaksi vuotta sitten toimessa aloittanut **Esko Vatanen** ja muina hallituksen jäseninä jatkavat **Tarja Hukka**, **Pekka K. Vatanen**, **Marko Vatanen** ja **Maija Väänänen**. Uutena jäsenenä hallitukseen valittiin **Anneli Myller**, jonka esittelyn saamme lukea ensi kevään lehdestä. **Liisa Koponen** halusi luopua hallituksen jäsenyydestä. Kaikki valinnat olivat yksimielisiä.

Teksti Esko Vatanen
Kuvat Marko Vatanen

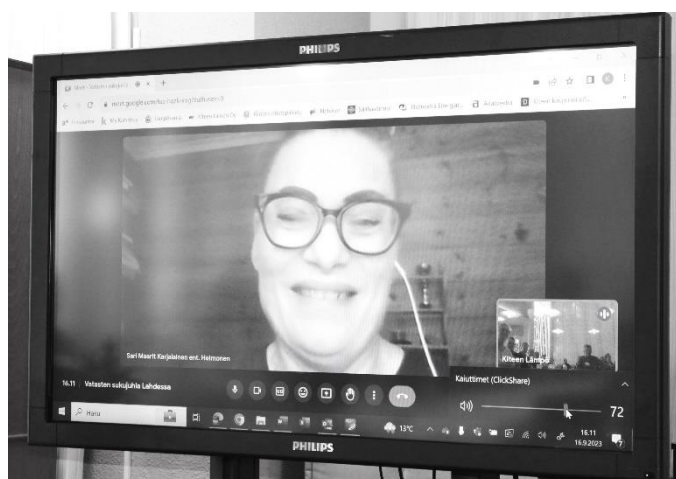
Sukujuhlassa kuultiin Vienan Vatasten vaiheista ja nautittiin taiteesta

Lahden sukujuhla koostui niin suvun juuriin tutustumisesta, kuin kulttuuristakin. Juhlaesitelmän piti tämän vuotisessa juhlassa sukututkija Sari Maarit Karjalainen, joka esitelmöi Vatasten suvun vaiheista Vienassa. Kulttuurista vastasivat Tiina Vigren alias Anneli Tempakka ja Taikuri-Marko.

Karjalainen kertoi, että Kostamuksen vanhassa karjalaiskylässä oli kylän osa nimeltä Vatala. Karjalaiset antavat henkilön sijaan nimen maalle, joten tästä voidaan päätellä suvun asuneen kauan alueella. Vatalan kylässä oli alkuaan kaksi taloa, Ignat ja Ivan, ja sittemmin kolme. Kahdessa talossa asui Vatasia ja kolmannessa Suomesta tullut Ruotsi-Matti. Matti oli sukujaan Pääkkösiä ja tullut Suomesta vävyksi Vatasille. Hän muutti myös nimensä Vataiseksi. Myöhemmin Vatalasta kasvoi 12 taloinen kylä ja myös Prokkolan kylässä asui samaa sukua. Vataiset olivatkin Kostamuksen suurimpia sukuja.

Perimätietoa suvun alkuperästä

Suvun alkulähteet johtavat Karjalaisen mukaan Kuopion läänin Leppävirralle ja Iisalmelle, sekä Talvisalmelle ja Rantasalmelle. Kostamukselaisen perimätiedon mukaan Vataiset ovat tulleet Vienaan Iisalmelta, joka kuului Talvisalmen hallintopitäjän Savilahden neljännekseen. Hallintoalueet olivat tuon aikaisia vastineita nykyisille lääneille, jotka jakaantuivat pienempiin neljänneksiin ja tarvittaessa kymmenyksiin. Savilahdella mainitaan Vatasten ruokakunta vuonna 1614. Kostamuksen asuttivat 1900-luvulla saadun muistitiedon mukaan kolme Suomesta tullutta sukua, jotka olivat **Pöksyset (Peklsujev)**, **Ruhaset (Rugojev)** ja **Vataiset (Vadajev)**. Kun joskus perimätieto voi vuosisatojen aikana hämärtyä ja se voi kertoa eri sukujen tulosuunnan. Voi olla niinkin, että perimätieto on sekoittanut Pääkkösten suvun Vatasiin, pohti Karjalainen.

Sini Maarit Karjalainen kertoi sukujuhllassa etäyhteydellä Vienan Vatasten vaiheista.

Vienankarjalaisten sukunimien muotoutuminen

Vienankarjalaisten sukunimien muotoutuminen on tapahtunut Karjalaisen kertoman mukaan lähes samoin, kuin Suomen ruotsinkielisellä alueella. Ne ovat yleensä isän nimeen perustuvia patronyymiperäisiä nimiä, mutta myös kutsumanimiin, "köllinimiin" perustuvia. Esimerkiksi sopii Ivanov, joka on Iivanan poika tai Vasiljev, Vasilinpoika. Vadajev on muodostunut Faddei - isän nimestä, joka on karjalaisittain Vata, jota ei tosin löydy arkistolähteistä. Karjalainen muoto nimelle on Vataneni, venäläinen Vadajev ja suomalainen Vatanen tai Vadajeff. Vatasten muuttuneita sukunimiä ovat myös venäjänkieliset muodot Andrejev ja Kondratjev

Karjalainen kertoi, että vanhin arkistolähde Vienan Vatasista löytyy vuoden 1679 valvontakirjasta Kostamuksesta. Tässä sen aikaisessa hallinnolli-

sessä asiakirjassa mainitaan **Ingashka (Ignadi)** ja **Ivashko (Ivan) Maksikov Vadajev**. Ignadi ja Ivan olivat veljeksiä ja tuolloin täysi-ikäisiä, mutta lapsia ei heille vielä tuolloin mainita. Veljekset olivat syntyneet ehkä 1660 – luvun tienoilla, heitä ei enää mainita vuosien 1720–1726 suoritetussa tarkastuksessa. Sen sijaan vuoden 1763 tarkastuksessa mainitaan **Anisija Ignatieva**, joka on mahdollisesti ollut Ignatin naimaton tytär. Anisija Ignatieva on syntynyt 1718 ja hänellä on ollut vuonna 1750 syntynyt avioton poika **Feodor**.

Vadajevin perheitä Kostamuksessa

Karjalainern on löytänyt asiakirjoista Vadajevien perheitä Kostamuksesta vuonna 1811 yhteensä kolme. Tuolloin ei ollut tapana luetteloida naisia. Vuonna 1816 oli Vatajeveitä jo viisi perhettä ja heistä Andrejevin nimellä kuusi ja Vatasia 13 henkeä. Vuoteen 1836 mennessä olivat Vataset lisääntyneet 26 henkeen ja perheitä oli yksi enemmän, yhteensä kuusi. Vatajeveitä oli heistä 26 henkeä, Andrejevejä viisi henkeä ja uutena nimenä kaksi henkinen **Kondratjevin** perhe. Vuoden 1858 asiakirjoista löytyy neljä perhettä ja vuonna 1866 viidessä talossa asuu 34 henkeä ja alkujaan Vatasia, nyt Andrejev´n nimellä, on ollut 10 henkeä. Vuonna 1890 mainitaan Vatasia olleen 64 henkilöä ja Andrejevejä 9 henkilöä. Vuonna 1915 eli asiakirjojen mukaan yksi mies Vadajev´n nimellä. Kostamuksen Suojärvellä eli yksi perhe, mutta he muuttivat ehkä Vuokkiniemen alueelle.

Kaikki pojat elivät Kostamuksessa. Heidän jälkeläisiään ovat mm. Peksujev´t, Vadajev´t, Rugojev´t, Karpov´t ja Petrova´t. Asuin-kyliä ovat mm. Kontokki, Kostamus, Vuokkiniemi, Jyskyjärvi ja Kenttijärvi.

Taikuri Markolla oli sukujuhkassa mukana esiintymässä myös pesukarhu Santeri.

Kostamuksen Vadajevien alku

Karjalaisen mukaan Vadajevien ensimmäinen henkilö Kostamuksessa oli asiakirjalähteissä Kondrad Evsejev Vadajev, joka syntyi vuonna 1681 ja kuoli ennen vuotta 1745. Hänen vaimonsa oli jyskyjärveläinen **Avdotja Sevastianintr**, joka mainitaan lähteissä vuosina 1726 ja 1745. Heillä olivat pojat **Andreij**, joka syntyi vuonna 1725 ja vuonna 1734 syntynyt **Ananie**.

Kostamuksen Vatasten sukuhaaroista tunnetuin on **Andrein** sukuhaara, sekä vuonna 1715 syntynyt tytär **Anna**. Andreinille syntyi kuusi poikaa kahden vaimon kanssa. Ensimmäinen Andrein vaimo oli vuonna 1749 syntynyt **Maria**. Toinen vaimo oli **Agafia Pavlova Jeremeva (Tihanov)**, joka syntyi 1758 Uhtualla. Andrein pojat olivat **Ivan Andrej**, joka eli vuosina 1747 – 1809., **Prokopij Andrejev** 1748 – 1791, **Tit Andrejev** syntynyt 1750, **Akim Andrejev** syntynyt 1762, **Panfil Andrejev** syntynyt 1764 ja **Mihail Andrejev** syntynyt 1765.

Jaana Vigren alias Anneli Tempakka esitti juhlassa mm. radion taikomusiikkia.

Juhlan taiteellisessa osuudessa kuultiin Jaana Vigrenin kirjoittama ja ohjaama radiohupaelma, johon osallistuivat myös **Anneli Saarinen, Pekka K. Vatanen, Kyösti Vatanen** ja **Maija Väänänen**. Hupaelmassa kuultiin mm. Tuupovaaran yliopiston sukututkimuksen tuloksista ja nykyvaiheista. Taikuri - Marko loi omassa esityksessään mielikuvan maailman kahdeksasta ihmeestä ja hän opetti myös yleisölle kuinka nenäliinan saa vaihtamaan väriä. Molemmat taiteilijat liittyvät Vatasten sukuun avioliiton kautta. Vigrenin miehen suvussa esiintyy Vatasia ja Akkasen puoliso on Pielisjärven Vatasten sukua.

Perinteiseen tapaan juhlassa laulettiin yhdessä myös maakuntalaulut. Tällä kertaa kaksikin kappaletta, sekä Päijät-Hämeen laulu, että Hämeälaisten laulu.

Teksti Esko Vatanen

Kuvat Marko Vatanen

Juhlaesitelmän selostus perustuu Sini Maarit Karjalaisen esitelmäaineistoon.

Seuraväki on tyytyväinen sukujuhliin, mutta uudistuksiakin kaivataan

Vatas-posti haastatteli seuran sukujuhlan ja -kokouksen yhteydessä kokoukseen osallistunutta viittä seuran jäsentä heidän osallistumisestaan seuran toimintaan ja toiveistaan seuran toiminnasta.

Martti Vatanen oli saapunut vaimonsa kanssa kokoukseen Vantaalta. Hän kuuluu Tuupovaaran sukuhaaraan. Hän on osallistunut seuran sukujuhliin ja -kokouksiin verrattain aktiivisesti. Hän on osallistunut sukujuhlille ja kokouksiin tämä kerta mukaan lukien neljästi. Yli puoliin siis yhteensä seitsemästä tilaisuudesta. Aktiivisesta osallistumisestaan huolimatta Martti suhtautuu seurassa toimintaansa vaatimattomasti. Hän toteaa, ettei ole ollut toiminnassa enemmän mukana, on vain osallistunut tilaisuuksiin.

Vataset Sukukirja 1:n hän hankki sen ilmestyttyä ja se onkin ollut kovassa käytössä. Sukujuhlien osalta Martti toteaa niiden olevan varmaan riittävän tiheästi parin vuoden välein ja ohjelmaakin hän pitää riittävänä. Kun sukujuhlat kerää osallistujia kautta Suomen, niin se varmasti aiheuttaa vaikeuden järjestää juhlia useammin. Tosin hän on kuullut myös, että jotkut pitävät ohjelmaa kuivan tuntuksena. Itsekin hän kaipaisi tilaisuuksiin vapaamuotoisempaa ilta ohjelmaa.

Tilaisuuksien ohjelma Martti on saanut kertomansa mukaan tietopuolista osuutta hyvin ja on sen myötä

innostunut itsekkin tutkimaan tarkemmin sukunsa juuria. Vaatimattomuus tulee tässäkin kohdin esiin, sillä Martin mukaan hänen nuorempi veljensä on tutkinut sukua häntä enemmän.

Martti Vatanen selaili kiinnostuneena kokoukseen tuotuja sukuhaarojen materiaaleja.

Enemmän tilaa tarinoille

Toista kertaa sukujuhlille osallistuva **Anneli Myller** tulee Helsingistä ja kuuluu myös Tuupovaaran sukuhaaraan. Hänenkin mukaansa joka toinen vuosi järjestettävä sukujuhla ja -kokous on riittävä. Hänen mielestään osallistujien määrä tuskin lisääntyisi, vaikka tilaisuuksia järjestettäisiin useammin.

Annelin mukaan sukuun kuuluu paljon mielenkiintoisen elämän eläneitä ihmisiä, jotka voisivat kertoa tilaisuuksissa nykyistä enemmän elämänsä ja sukunsa vaiheista. Myös Anneli on hankkinut ensimmäisen sukukirjan. Hänen mielestään seuraavassa hankkeilla olevassa kirjassa voisi olla enemmän tilaa tarinoille suvuista ja henkilöistä. Pelkät sukutaulut kun eivät kerro ihmisten historiasta. Anneli lukee Vatas-postin tarkkaan ja pitää sen juttuja sukujen tapahtumista mielenkiintoisina.

Sukujuhlille ja tilaisuuksiin Anneli toivoo enemmän mukaan kuvamateriaalia. Niistä näkee enemmän ihmisten elinolosuhteista eri aikoina, kuin myös kuinka muutosta on tapahtunut. Kuvista voi tehdä myös sen havainnon, kuinka suvut ovat pienentyneet. Perheiden isot lapsimäärät ovat valtaosin historiaa.

Anneli Myller osallistui sukujuhlaan toista kertaa.

Kiva nähdä sukulaisia

Lavialta sukujuhlaan saapunut **Erkki Vatanen** on myös osallistunut juhliin neljä kertaa. Viimekertainen juhla Savonlinnassa kaksi vuotta sitten jäi väliin. Erkki kuuluu Heinävaaran sukuhaaraan.

Erkin mielestä sukujuhlille on kiva osallistua tapaamaan sukulaisia ja toisia Vatasia. Hänen omasta sukuhaarastaan osallistujia on vähänlaisesti. Ohjelmasta Erkki ei halua nostaa esille mitään kummempaa. Syödään, kokoustetaan ja kuunnellaan juhlaesitelmä, vastaavat hyvin hänen odotuksiaan juhlasta. Erkki kertoo saaneensa esitelmistä hyvin tietoa juuristaan ja ne ovat olleet tasokkaita, kuten muukin ohjelma.

Erkki hankki ensimmäisen sukukirjan heti tuoreeltaan ja on saanut myös suvun historiaa paljon tutkineelta **Jukka Hirvoselta** lisäselvitystä sukutaulujen muodossa aina 1600-luvulta lähtien. Omalta osaltaan hän kertoo sukunsa muuttaneen Kotkaan 1900-luvun taitteessa, jossa hänen isänsä syntyi, kuten myös hän itse sisaruksineen. Varttuessaan työ vei Helsinkiin, josta hän muutti Lavialle eläköidyttyään.

Erkki Vatasen mielestä sukujuhlille on kiva osallistua tapaamaan sukulaisia ja toisia Vatasia

Serkku houkutteli mukaan

Tohmajärven sukuhaaraan kuuluva **Raija Olkkonen** osallistui juhlaan miehensä **Esan** kanssa ja he tulevat Espoosta. Hän osallistuu juhlaan ensimmäistä kertaa. Hän päätti lähteä mukaan, kun serkku **Maija Väänänen** houkutteli.

Sukuasioiden hän uskoo kiinnostavan ihmisiä enemmän vanhemmalla iällä, kun oman suvun aikaisempia sukupolvia ei ole enää kertomassa oman suvun juurista. Raijasta osallistuminen on mukavaa, vaikkei tunnekaan juuri ketään osallistujista.

Serkku on oikeastaan ainut, jonka hän tunsi osallistujista entuudestaan.

Sukukirjan Raija on hankkinut viime kesänä, kun kuuli sen olevan loppumassa. Sitä tutkiessaan hän kertoo olleensa yllättynyt siitä, että sukuhaaroja on niin paljon, sillä hän on pitänyt sukuaan pienenä. Myös seuraava sukukirja tulee varmasti hankituksi ja hän on antanut sitä varten jo tarvittavat tiedot perheestään. Tosin lapsia pitää vielä innostaa antamaan lupa tietojen julkaisemiseen.

Raija kertoi havainneensa mielenkiintoisen seikan yhteisruokailussa, johon osallistui myös sukuun kuulumattomia asiakkaita. Raija kertoi nähneensä suvun ihmisten kasvoista yhteneviä ulkoisia piirteitä, joilla hän tunnisti henkilöiden kuulumisen samaan sukuun.

Maija Väänänen (vas) oli houkuttellut serkkunsa Raija Olkkosen mukaan ensimmäistä kertaa sukujuhlille.

Sukujuhlan nuorentava henki

Savonlinnalainen **Kaisa Hämäläinen** osallistui juhlaan myös ensimmäistä kertaa. Hän on Tohmajärven Vatasia. Kaisa toteaa, että on kivaa olla tilaisuuden keski-ikää nuorentava henki. Hän onkin selkeästi osallistujista nuorin, mutta olisi osallistunut jo edelliseen Savonlinnassa järjestettyyn juhlaan, ellei sairastumisen juhlan kynnyksellä olisi estänyt sitä.

Juhlan hän kertoo olleen ihan kivan, taikuri puree hänen mukaansa aina. Hän sai myös juhlaesitelmästä uutta tietoa sukunsa historiasta. Kaikkiaan Kaisa pitää ohjelmaa ihan mukavana.

Kaisa kertoo olleensa vain vähän kiinnostunut sukunsa asioista, syynä siihen hän kokee lähinnä ajan puutteen. Mutta on hän mummolassa katsellut sukun vanhoja kuvia ja kysellyt isovanhemmilta sukun vaiheista. Hän kertoo myös haastatelleensa ukkiaan **Mikko Vatasta** aikoinaan koulutehtävää varten.

Nykyisin Kaisa kertoo olevan vähän kiinnostuneempi suvustaan. Hänen mukaansa kiinnostuksen asiaan tulee lähteä itsestä, sitä ei voi tuputtaa. Innostus voi esimerkiksi syntyä isovanhempien kautta. Mutta kokoukset ovat vähän tylsiä, myös muuta ohjelmaa niiden lisäksi tarvitaan.

Kaisa kertoo, että kun nuorena lähtee mukaan mihin tahansa toimintaan, niin yleensä aina "nakki napsahtaa" johonkin vastuulliseen tehtävään. Nyt ei päässyt käymään niin.

Kaisa Hämmäläisestä oli kivaa olla sukukokouksen nuorentava henki.

Teksti ja kuvat Esko Vatanen

Sukujuhlien pitopaikat

Sukujuhlia on järjestetty seitsemällä paikkakunnalla.

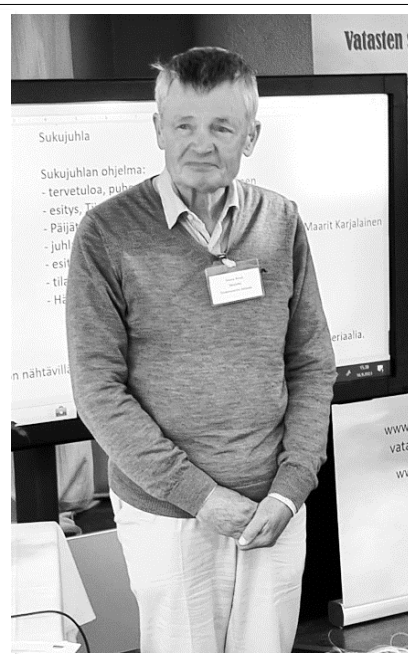
2010	Kiihtelysvaara
2012	Tuupovaara
2014	Joensuu
2016	Helsinki
2018	Kuopio
2021	Savonlinna
2023	Lahti

Anssi Saura

vietti
80 -vuotisjuhlaansa
30.5.2023.

Vatasten sukuseura
onnittelee alusta alkaen mukana ollutta toimijaansa ja sukututkijaa!

Kuva Pekka K. Vatanen

Ajankohtaiset sukuseuran asiat löydät myös netin kotisivuilta osoitteesta

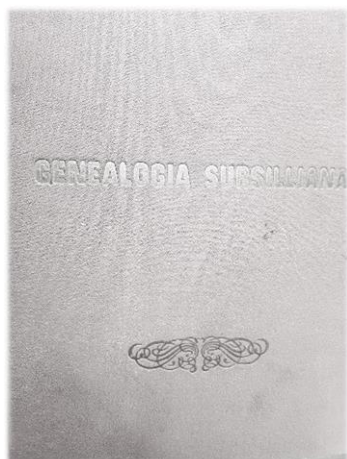
www.vataset.fi

Hapansilakkaa, sanoi Vatanen

Kerroin edellisessä Vatas-postin numerossa (kevät 2023) Sukututkimusseuran kirjastosta Helsingissä, jossa on kaikki Suomen sukukirjat. Niitä on yhteensä 104 hyllymetriä ja kappalemääräkin on tiedossa. Se ei tosin sano kovin paljon, sillä joukossa on moniosaisten teosten ohella myös muovitasakuun suljettuja kertomuksia esimerkiksi isoäidistä, siis sellaisia kirjoituksia, joita meillä on Vatas-postissakin.

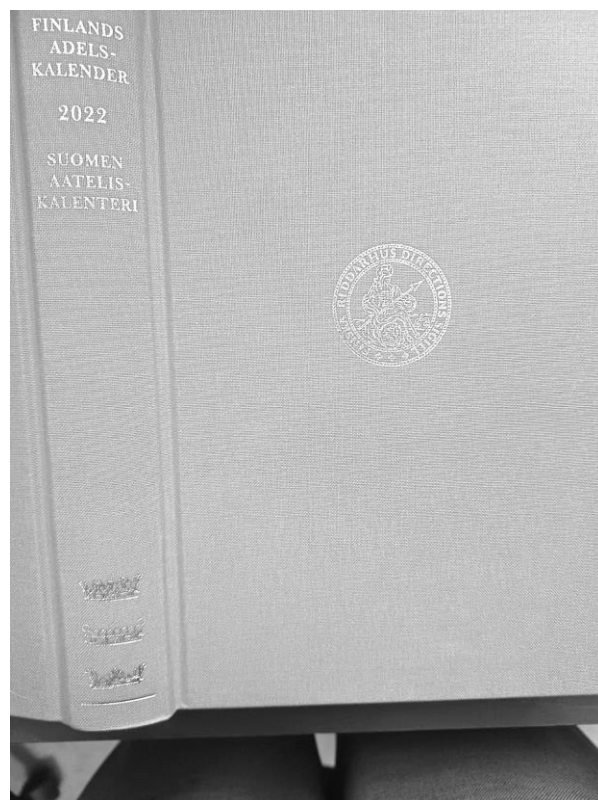
Suomen sukututkimus alkoi vuonna 1660 kun Turun piispa **Johannes Terserus** havaitsi tarkastusmatkallaan yllättävän monen Pohjamaan papin polveutuvan uumajalaisesta **Erik Ångermanista**. Monitoimisen Erikin isosta lapsilaumasta viisi muutti Merenkurkun yli Pohjanmaalle. Isästä oli käytetty pilkkanimeä *Sursill*, hapansilakka. Hän valmisti tätä länsipohjalaista paikallisherkkua siten, että silakkaa suolattessaan pani tynnyriin vasiten liian vähän suolaa. Tuote maistuu ja haisee mädälle kalalle ja sitä se onkin.

Toisin kuin muut aikalaisensa, piispa Terserus merkitsi muistiin ei vain poikien vaan myös tyttärien avioliitot. Papit laajensivat piispan keräämiä tietoja Sursillin suvusta ja vuonna 1850 Lapväärtin kirkkoherra **Elias Robert Alcenius** julkaisi *Genealogia Sursilliana*, ”Sursillin suvun”. Sursillin suku on Suomen vanhin ja toistaiseksi laajin sukukirja. Uusimmassa laitoksessa vuodelta 1971 tauluja on 9607 kappaletta. Hapansilakkakauppiiaan sukuselvitys ei tunne Vatasia ja syykin on selvä: Sursillit ovat pohjalaisia ja länsisuomalaisia.

Sursillin sukukirjan alkuperäinen kansilehti

Seuraavaksi vanhimman sukukirjan eli Aateliskalenterin ensimmäinen painos on vuodelta 1858. Jos Sursillit ovat tavallisia ihmisiä, niin aateliskalenterissa on vain jaloa ja ylhäistä väkeä. Yleinen ja yhtäläinen äänioikeus riisti tosin vuonna 1907 aatelilta kaiken vaikutusvallan, mutta kalenteria julkaistaan edelleen. Se kulkee nimellä *boken*, ”kirja”, ja tämä yksi sana riittää selitykseksi asian tunteville tahoille. Tarpeetonta kai sanoakaan, mutta Vatasia kirjassa ei ole. Vatasten suvun asuttamaa aluetta lähemmäksi taitaa päästä turkulaisperäinen Arpesuku, aateliskalenterissa suku numero 233. Pohjoiskarjalainen teollisuusmies **Nils Ludvig Arppe** rakensi vuonna 1833 Kiteen Puhoksessa ”Ilmarisen”, maamme ensimmäisen höyrylaivan rikkomaan Saimaan vesien rauhaa ja hän oli perustamassa Wärtsilä-yhtiötä.

Aateliskalenterin selkä ja kansilehti. Väri on aina ollut punainen

Ruhtinaita aateliskalenterissa on ollut yksi suku: sammunut Menschikoff.

43. painoksessa vuodelta 2022 kreivejä on 11 (vanhemmat meistä taitavat muistaa radion kuuluttajan kreivin **Carl-Eric Creutzin**), vapaaherroja 18 – esimerkkinä Mannerheim – ja pelkkiä ”ritareita ja aatelismiehiä” 282 sukua. Eurooppa- ja omistaja-ohjausministeri **Anders Adlercreutz** on aatelissukua numero 97. Suvut ovat alkujaan vaatimatonta alkuperää; kreivilliset Creutzit esimerkiksi polveutuvat talollisesta **Lauri Markuksenpojasta** Pernajan pitäjästä.

Huomattavista suvuista Snellmanin suvussa on jo sukulaisiamme. Snellmanithan olivat mukana Vietnan retkellämme. Snellmanien suvussa on yksi presidentti: **Kaarlo Juho Ståhlberg**, neljä ministriä, heistä tunnetuimmat **Paavo Lipponen** ja **Alexander Stubb**, neuvoksia 45 ja professoreita 77.

Vatasia on yhdeksässä sukutaulussa. Snellmanien katsotaan polveutuvan Iisalmen pitäjän Pielaveden kylästä, jossa Virkkunen-nimisen talollisen poika opiskeli 1600-luvun lopulla Oulun triviaalikoulussa. Räättäli **Olavi Jöninpoika** Kristiinankaupungista taitaa tosin olla vielä varhaisempi Snellmanien esi-isä. Hän lienee siirtynyt kolmekymmenvuotisen sodan aikana Suomeen Etu-Pommerista Saksasta. Räättäli Olavikin oli maanmiehemme: mehän hallitsimme tuohon aikaan Pohjois-Saksaa.

Hapansilakan luisuilla hartioilla lepää Suomen sukututkimus. Sen osana työ Vatasten sukukirjan toisen osan valmistumiseksi jatkuu.

Teksti ja kuvat Anssi Saura

Ajasta ikuisuuteen:

Sukututkija **Tuula Kinnunen os. Vatanen** menehtyi pitkän sairauden uuvuttamana 77-vuotiaana 21.8.2023.

Koulutukseltaan Tuula Kinnunen oli filosofian maisteri, äidinkielen ja ilmaisutaidon opettaja. Elämäntyönsä hän teki Helsingissä Kruunuhaan yläasteen opettajana.

Tuulan rakkaimpana harrastuksena oli Vatasten suvun tutkiminen ja hän olikin sukuseuramme aktiivinen sukututkija, jonka työpanos Hammaslahden sukuhaaran tutkijana oli seurалlemme mainittava.

Tuulaa jäivät kaipaamaan puoliso, kaksi lasta ja kolme lapsenlasta.

Seuramme jäsen **Jukka Kiiskinen** siirtyi tuon aikaisiin 4.8.2023.

Hän oli syntynyt 6.1.1942.

Oletko muistanut maksaa jäsenmaksusi

Jäsenmaksun maksaminen käy helposti maksamalla se Vatasten sukuseura ry:n tilille: Vaara-Karjalan Osuuspankki: FI19 5047 0720 0361 48

Jäsenmaksu on 20 € jäseneltä/vuosi, lisäksi 5 €/vuosi saman talouden perheenjäseneltä. Sihteeri Pekka K. Vataselta voi tarvittaessa kysyä maksutilanteestaan. Jäsenmaksun voi maksaa myös 10 vuodeksi kerrallaan, jolloin se on 200 € ja perheenjäseneltä 50 €.

Ilmoitathan maksun yhteydessä viestikentässä: Jäsenmaksu *vuosi* sekä *nimi- ja osoitetietosi*.

Sukuhaarojen yhteyshenkilöt

Perhetietojen keräämiseksi on nimetty sukuhaarojen yhteyshenkilöt. He auttavat perhetietojen ilmoittamisessa, jos sinulle tulee jokin ongelma eteen niiden ilmoittamisessa. Ole rohkeasti yhteydessä heihin, jottei perheesi tiedot jää pois tulevasta sukukirjan toisesta osasta.

Alla luettelo yhteyshenkilöistä yhteystietoineen:

Tuupovaara

Pekka K. Vatanen

pekka.k.vatanen@viestilinja.fi

+358 45 3231883

Hammaslahti

Raija Koivisto

raija.koivisto@mac.com

+358405537250

Tohmajärvi

Maija Väänänen

maivaana63@gmail.com

+358 50 5307613

Iisalmi

Anneli Saarinen

m.annelisaarinen@gmail.com

+358 50 365 1402

j

Heinävaara

Tarja Hukka

tarja.hukka@hotmail.com

+358 50 5407597

Marja Repo

marjakrepo@gmail.com

Pielisjärvi

Esko Vatanen

esko.vatanen@gmail.com

+358 40 531 2734

EIHÄN SINUN JA LÄHISUKUSI TIEDOT JÄÄ POIS TULEVASTA SUKUKIRJASTA!

Sukuseuran seuraavan voimainponnistuksen eli Vataset - Sukukirja 2 tietojen keräys on alkanut ja suunniteltu julkaisuvuosi on 2025. Ykkösosahan valmistui vuonna 2020 ja se sisältää tietoja aina suvun varhaisvaiheista vuoteen 1918 saakka. Tuleva sukukirja tulee sisältämään tiedot vuodesta 1919 nykypäivään asti.

Jotta uusi sukujulkaisu tulisi mahdollisimman kattavaksi, uskomme ja toivomme, että haluat varmistaa oman perheesi ja lähisukulaisten/sukuhaarasi tietojen näkyvän tulevassa Vatasten sukukirjassa.

Sukutietojen antaminen käy kätevästi perhetietolomakkeella, nyt myös sähköisesti

Voit ilmoittaa sukutietosi joko:

1. tulostamalla ja täyttämällä pdf-muotoisen perhetietolomakkeen **vataset.fi** -kotisivuiltamme tai kopioidulla sen Vatas-postista ja lähettämään sen sukututkijoillemme, tai
2. täyttämällä suoraan kotisivuiltamme löytyvän sähköisen lomakkeen ja allekirjoittamalla sen.

Sähköinen lomake on täytettävä ja allekirjoitettava samalla istunnolla, eli sitä ei voi välillä tallentaa ja palata myöhemmin jatkamaan täyttöä. Tutustu siis lomakkeen täytettäviin kohtiin, etsi niihin tarvittavia tietoja etukäteen ja lähde vasta sitten täyttämään lomaketta. Malti on valttia. Sähköisen lomakkeen allekirjoittaminen tapahtuu vahvalla tunnistautumisella (pankkitunnuksilla tai mobiilivarmenteella).

Nykyinen henkilötietolaki koskee myös sukututkimusrekisteriä ja mm. elävien henkilöiden henkilötietojen käyttöä sukujulkaisussa. Perhetietolomakkeella ilmoitettujen tietojen käyttöön ja julkaisemiseen vaaditaan yli 11-vuotiaalta henkilöltä lupa. Lomakkeen allekirjoituksella suvun jäsen antaa Vatasten sukuseura ry:lle luvan julkaista tietonsa sukututkimustyössä ja -kirjassa ja hän myös vakuuttaa, että myös mahdolliset alaikäiset lapset ovat saaneet tiedon ja antaneet luvan julkaista heidän tietonsa. Allekirjoitukset tarvitaan myös kaikilta muilta lomakkeella ilmoitetuilta täysi-ikäisiltä henkilöiltä.

Sukututkijat ovat saaneet käyttöönsä aiemmin täytettyjä ja allekirjoitettuja perhetietolomakkeita. Niiden henkilöiden, jotka ovat jo aikaisemmin täyttäneet ja allekirjoittaneet sukutietolomakkeen, ei siis tarvitse täyttää lomaketta uudelleen, mutta tietojen julkaisua varten heidän puolisonsa ja täysi-ikäisten lastensa pitää, allekirjoitusten kera! On tärkeää, että lomakkeessa mainitaan suvun jäsenen nimi ja syntymäaika, myös vanhempien ja isovanhempien nimet, jotta lomake osataan yhdistää oikeaan perheeseen ja sukuun.

Yhteistyöllä saamme aikaan uuden ja kattavan sukukirjan!

VATASTEN SUKUSEURA

Etsi

[Etusivu](#)

[Sukuseura](#)

[Sukututkimus](#)

[Perhetietolomake](#)

[Artikkelit](#)

[Kuvat](#)

[Vatas-posti](#)

[Yhteystiedot](#)

Perhetietojen antaminen sähköisellä lomakkeella

Vatasten suvun historiaa kartoitetaan. Täytä ja allekirjoita perhetietolomake helposti ja turvallisesti sähköisellä lomakkeellamme.

Vatasten suvun sukututkijat täydentävät eri sukuhaarojen tietoja saatujen perhetietojen perusteella. Päivitystyö on jatkuvaa ja on tärkeää, että uusien ja sukutiedoista puuttuvien suvun jäsenten tiedot saataisiin sukututkijoiden käyttöön. Tiedot toimitetaan perhetietolomakkeella, joka on tulostettavissa

Perhetiedot

Lomake numero _____

Suvun jäsenen tiedot

Sukunimi _____ o.s. _____
Etunimet* _____ Arvo ja/tai ammatti _____
Syntymäaika ja -paikka _____ Kuolinaika ja -paikka _____
Lähiosoite _____ Postiosoite _____
Puhelin _____ Sähköposti _____
Siviilisääty Avioliitto, vihk.aika ja -paikka _____ Ero, pvm _____
 Avioliitto Rekisteröity parisuhde

Suvun jäsenen vanhemmat

Isän sukunimi _____ Isän etunimet* _____
Syntymäaika ja -paikka _____ Kuolinaika ja -paikka _____
Arvo ja/tai ammatti _____
Äidin etunimet* _____ o.s. _____
Syntymäaika ja -paikka _____ Kuolinaika ja -paikka _____
Arvo ja/tai ammatti _____
Siviilisääty Avioliitto, vihk.aika ja -paikka _____ Ero, pvm _____
 Avioliitto Rekisteröity parisuhde

Suvun jäsenen puoliso (Mikäli suvun jäsen on ollut useamman kerran naimisissa, täytetään jokaisesta liitosta oma lomake. Puolison vanhempien tietoja ei julkaista sukukirjassa eikä heidän allekirjoituksiaan lomakkeella tarvita.)

Etunimet* _____ Sukunimi / o.s. _____
Syntymäaika ja -paikka _____ Kuolinaika ja -paikka _____
Arvo ja/tai ammatti _____
Isän sukunimi ja etunimet* _____
Syntymäaika ja -paikka _____ Kuolinaika ja -paikka _____
Äidin etunimet* _____ o.s. _____
Syntymäaika ja -paikka _____ Kuolinaika ja -paikka _____
Suvun jäsenen puolison muut avioliitot (nimi ja avioliittovuodet) _____

Suvun jäsenen lapset (sekä elossa olevat että kuolleet)

Nimi* _____ Syntymäaika ja -paikka _____
Lisätiedot _____
Nimi* _____ Syntymäaika ja -paikka _____
Lisätiedot _____
Nimi* _____ Syntymäaika ja -paikka _____
Lisätiedot _____
Nimi* _____ Syntymäaika ja -paikka _____
Lisätiedot _____
Nimi* _____ Syntymäaika ja -paikka _____
Lisätiedot _____

*puhuttelunimi alleviivataan

Lomakkeen allekirjoituksella annan Vatasten sukuseura ry:lle luvan julkaista tietoni sukututkimustyössä ja -kirjassa ja vakuutan, että myös mahdolliset alaikäiset lapset ovat saaneet tiedon ja antaneet luvan julkaista heidän tietonsa. Allekirjoitukset myös kaikilta muilta lomakkeella ilmoitetuilta täysi-ikäisiltä henkilöiltä.

Aika ja paikka _____

Allekirjoitus suvun jäsen

Allekirjoitus puoliso

Allekirjoitus

Allekirjoitus

Täytetty lomake toimitetaan sähköpostilla Anja Sauralle: anja.saura@gmail.com tai postitse Vatasten sukuseuralle osoitettuna osoitteeseen: Vatasten sukuseura, c/o Anja Saura, Mäntytie 21 B 19, 00270 Helsinki.

Sukujuhlan kuvasatoa

Sukukokous hartaissa tunnelmissa yhteisesti laulettuna Hämäläisten laulussa.

Suvun historiaa oli juhlassa kuvien ja erilaisten painotuotteiden muodossa

Sukujuhlan radiopaneeliin osallistuivat roolihahmoissaan puheenjohtaja Anneli Saarinen, taloudenhoitaja/sihteeri Pekka K.Vatanen, seuran kunniajäsen ja ensimmäinen puheenjohtaja Kyösti Vatanen ja hallituksen jäsen Maija Väänänen.